

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Stanowisko Rady Przejrzystości
nr 11/2019 z dnia 4 lutego 2019 roku
w sprawie oceny leku Cystadrops (merkaptamina/cysteamina)
w ramach programu lekowego „Leczenie cystynozy nefropatycznej
(ICD-10: E72)”

Rada Przejrzystości uznaje za zasadne objęcie refundacją produktu leczniczego Cystadrops (merkaptamina/cysteamina), krople do oczu, 3,8 mg/ml, fiolka 5 ml, EAN: 3663502000274, w ramach programu lekowego „Leczenie cystynozy nefropatycznej (ICD-10: E72)”, w ramach grupy limitowej i wydawanie go bezpłatnie, pod warunkiem zaproponowania korzystniejszej dla płatnika publicznej propozycji instrumentu dzielenia ryzyka i utrzymanie go przez cały okres trwania programu.

Rada nie zgłasza uwag do projektu programu lekowego.

Uzasadnienie

Problem decyzyjny

Minister Zdrowia zlecił przygotowanie analizy weryfikacyjnej AOTMiT, stanowiska Rady Przejrzystości oraz rekomendacji Prezesa AOTMiT na zasadzie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia oraz wyrobów medycznych (Dz.U. 2017 poz. 1844, z późn. zm.) w przedmiocie objęcia refundacją produktu leczniczego: Cystadrops (cysteamina), 3,8 mg/ml, krople do oczu, roztwór, fiolka 5 ml, EAN: 3663502000274; w ramach programu lekowego „Leczenie cystynozy nefropatycznej (ICD-10: E72)”.

Dowody naukowe

Cystynozą jest dziedzicznym schorzeniem lizosomalnym, związanym z obecnością mutacji genu CTNS, zlokalizowanego na chromosomie 17, kodującego produkcję lizosomalnego białka błonowego - cystynozyny. Z powodu defektu dochodzi do odkładania się złogów wolnej cystyny w tkankach wielu narządów, m.in. nerek, tarczycy, trzustki oraz oka. Nieleczona choroba prowadzi do ciężkich powikłań, w tym do schyłkowej niewydolności nerek czy ślepoty.

Skuteczność i bezpieczeństwo stosowania produktu Cystadrops oceniano w randomizowanym badaniu CHOC oraz nierandomizowanym badaniu OCT-1.

W badaniu CHOC stwierdzono istotnie statystycznie zmniejszenie liczby kryształów cystyny w rogówce, poprawę w zakresie głębokości osadzania złogów w rogówce, a także zmniejszenie odczuwania światłowstrętu. Nie wykazano wpływu na ostrość wzroku. Z kolei w badaniu OCT-1 po 60 miesiącach leczenia wykazano istotnie statystycznie zmniejszenie światłowstrętu, poprawę w zakresie liczby złogów IVMC oraz zmniejszenia zagęszczenia złogów (parametr CCCS).

Do najczęściej zgłaszanych miejscowych reakcji niepożądanych w badaniu CHOC należały: ból oka, przekrwienie, podrażnienie, świąd oraz niewyraźne widzenie. Po 5 latach obserwacji w badaniu OCT-1, zgłaszano ból oka u 87,5%, niewyraźne widzenie po podaniu leku u 75%, podrażnienie u 50%, uczucie dyskomfortu oka oraz uczucie ciała obcego w oku u 25%. Żaden pacjent nie przerwał leczenia podczas trwania badania OCT-1. W badaniu CHOC, u 2 pacjentów wystąpiła konieczność trwałego przerwania leczenia, przy czym przyczyna nie była związana ze stosowaną terapią. W badaniu OCT-1 u 1 pacjenta stwierdzono wystąpienie neowaskularyzacji rogówki po 3,5 roku terapii, które uznano za możliwie związane z zastosowanym leczeniem.

Odnalezione rekomendacje hiszpańskiego zespołu ekspertów klinicznych w zakresie cystynozy (T-CiS.bcn Group) z 2015 roku oraz europejskie wytyczne ERA-EDTA z 2014 roku wskazują na konieczność stosowania kropli z cysteaminą w przypadku odkładania się kryształków cystyny w rogówce oka. Eksperti wskazują krople Cystadrops jako jedyną dostępną w tej chwili terapię kroplami wytwarzanymi komercyjnie.

Problem ekonomiczny

Przeprowadzona analiza ekonomiczna wskazuje, że finansowanie wnioskowanej technologii nie jest efektywne kosztowo, z istotnym przekroczeniem ustawowego progu. Zastosowanie instrumentu podziału ryzyka nie wpływa istotnie na efektywność kosztową, a analiza wpływu na budżet wskazuje na wzrost wydatków płatnika publicznego.

Główne argumenty decyzji

Cystynozą należy do chorób rzadkich. Liczebność populacji docelowej w Polsce wynosi 14 osób. Dostępne dane pochodzące z badań klinicznych wskazują, że stosowanie cysteaminy w postaci kropli do oczu przyczynia się do ograniczenia gromadzenia złogów cystyny w rogówce, jak również do poprawy w zakresie innych parametrów widzenia (światłowstrętu). Odnalezione rekomendacje wskazują na konieczność stosowania kropli z cysteaminą w przypadku odkładania się kryształków cystyny w rogówce oka. Zdarzenia niepożądane występują często, ale są głównie związane z miejscowymi reakcjami na lek. Koszt leku jest wysoki, technologia nie osiąga progu użyteczności kosztowej oraz wiąże się ze wzrostem wydatków

budżetowych. Eksperti wskazują krople Cystadrops jako jedyną dostępną w tej chwili terapię kroplami wytwarzanymi komercyjnie.

Biorąc pod uwagę powyższe dane, Rada Przejrzystości rekomenduje finansowanie wnioskowanej technologii pod warunkiem obniżenia kosztów leku.

Uwagi Rady:

Rada sugeruje rozważenie refundacji Cystadrops jako leku wydawanego na receptę.

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 35 ust. 1 pkt. 2 ustawy z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1536 z późn. zm.), z uwzględnieniem analizy weryfikacyjnej Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr: OT.4331.41.2018 „Wniosek o objęcie refundacją leku Cystadrops (cysteamina) we wskazaniu: »Leczenie cystynozy nefropatycznej (ICD-10 E 72.0)«”. Data ukończenia: 24 stycznia 2018 r.